

*Ю. М. Коваленко, канд. екон. наук, доц.,
Національний університет Державної податкової служби України,
Київська обл., м. Ірпінь*

АЛОКАЦІЯ І КОНСОЛІДАЦІЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ В ЕКОНОМІЦІ

Проблема фінансових ресурсів окремих секторів (ланок, сфер) економіки досліджена достатньо глибоко методологічно, проте недостатньо розробок щодо системного підходу до фінансових ресурсів, консолідації і алокації останніх, що буде впливати на можливість фінансового сектора економіки забезпечувати зростання всіх інших секторів. Щодо консолідації, то консолідовані фінансові ресурси не можна вважати механічним об'єднанням різних видів фінансових ресурсів країни з метою отримання даних про їх сукупну величину, а основна мета має полягати у пошуку ефективних форм взаємодії цих ресурсів з метою забезпечення національних інтересів розвитку країни і суспільства у цілому. Алокація є антиподом консолідації і передбачає розподіл фінансових ресурсів між різними секторами і інституційними одиницями з метою синтезу в плані оцінювання руху і використання фінансових ресурсів. При цьому може бути використаний термін “алокатійна ефективність” – ефективна комбінація фінансових ресурсів, що орієнтована на зменшення трансакційних витрат. В Україні ми маємо такі проблеми щодо досягнення цієї ефективності:

- зосередження фінансових ресурсів у найбільш прибуткових галузях – торгівлі і сфері фінансів;
- недостатнє фінансування інноваційної діяльності. Нині на наукові розробки спрямовується 0,8 % ВВП України, хоча на законодавчому рівні встановлено, що ця цифра має бути не меншою за 1,7 %;
- втеча українського капіталу за кордон з його поверненням в Україну у вигляді іноземних інвестицій;
- диспропорції державного бюджету і ущемлення інтересів муніципальних бюджетів;
- недостатнє фінансування реального сектора економіки з боку фінансового сектора через спрямування ресурсів останнього на спекулятивні операції;
- недостатній приплив коштів у сферу малого бізнесу;
- недовіра домогосподарств до інвестиційної діяльності і придбання фінансових послуг зокрема.

У підсумку виникає таке поняття як “алокатійні провали” – дисбаланси у розподілі фінансових ресурсів у фінансовій системі і кожному із секторів економіки зокрема.

На нашу думку, вкрай необхідним для української економіки є визначення такого поняття, як “ефективна алокація ресурсів фінансового сектора економіки”, оскільки саме він є кровоносною системою економіки. Тож ефективна алокація ресурсів фінансового сектора – це забезпечення такого

розвитку цього сектора, фінансових відносин і процесів у ньому, за яких створюються необхідні умови для ефективного використання консолідованих фінансових ресурсів згідно стратегії розвитку національної економіки і фінансового сектора. При цьому забезпечується:

- 1) консолідація цілей інституційних одиниць фінансового сектора у реалізації національних інтересів;
- 2) спрямування фінансових ресурсів у нормативно визначені активи;
- 3) зниження зловживань у фінансовій сфері.

Держава як регулятор фінансових відносин із фінансовим сектором має створювати для фінансових установ оптимальні умови їх діяльності через: захист прав споживачів; реформування структури економіки; створення умов для розвитку фінансової діяльності; формування ефективного інституційного середовища фінансового сектора; участь в інтеграційних процесах, зокрема з ЄС тощо.